

nebyl ani vhodným předmětem trestného činu. Zmateční stížnost přezírá, že obžalovaný nežádal obecního starostu dle rozsudkového zjištění o opatření domovského práva, snad o přijetí v domovský svazek dle § 1 novely k domovskému zákonu, nýbrž o vydání domovských listů, v čemž je podstatný rozdíl, a postrádá všeho právního významu i další úvaha zmateční stížnosti, dle níž prý by byly domovské listy, vydané starostou samotným, neplatny bývaly.

Čís. 1054.

Lichva (cís. nařízení ze dne 28. května 1881, čís. 47 ř. zák.).

»Tísni« dlužníkovou jest naléhavá, třebas pomíjející, nesnáz peněžní; není třeba ohrožení existence.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1922, Kr I 1228/21).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 23. června 1921, jímž byl obžalovaný uznán vinným přechodem dle § 2 cís. nařízení ze dne 12. října 1914 č. 275 ř. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolávajíc se § 281 čís. 9 a) tr. ř., kterýžto zmatek spočívá dle názoru stěžovatele v tom, že soud nalézací shledal ve zjištěné situaci Čenka A—a lehkomyšlnost a tíseň takového stupně, jaké předpokládá lichovní zákon, dovozuje zmateční stížnost dále, že, byť i stěžovatel tu to situaci obžalovaného byl znal, nemůže ani po stránce subjektivní u něho býti řeči o vykořisťování tísně A—ovy, jak to zákon předpokládá. Oproti znění dřívějšího lichovního zákona ze dne 28. května 1881, čís. 47 ř. zák. jenž mluvil o vykořisťování pachatelů známé nouze (Notlage) dlužníkovy, spokojuje se cís. nařízením ze dne 12. října 1914, čís. 275 ř. zák. již vykořisťováním tísně (Zwangslage) dlužníkovy, tedy zřejmě menší měrou v poměrech spočívajícího vnitřního nátlaku na dlužníka; k pojmu tísně stačí naléhavá třebas i jen pomíjející nesnáz peněžitá, nutící dožadovati se úvěru. Není třeba ohrožení existence. Nelze proto, nehledě k tomu, že rozsudek zjišťuje též stěžovateli známou lehkomyšlnost dlužníkovu, shledati právně pochybeným, uznal-li nalézací soud zjištěnou a stěžovatelem známou situaci Čenka A—a za »tíseň« v tomto smyslu. Vždyť A. jednal pod nátlakem nutnosti, opatřiti si na rychlo peníze ku zaplacení advokáta tak potřebné, že byl odhodlán, látku, věc to cennou, i pod cenou zeiziti. Pakliže obžalovaný za této známé mu situace A—ovy přiměl ho k tomu, by mu na zápůjčku 200 Kč na 14 dní poskytnutou dalších 50 Kč zaplatil, nelze shledati právní omyl v tom, spatřuje-li nalézací soud v tomto jednání úmyslné vykořisťování této situace stěžovatelem.